Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
M. Emin Kuntere

İdarehanesi:
Tanzimatçılar sokak, No. 4
Ankara cad. - İstanbul

16 AĞUSTOS 1951 PERŞEMBE

Sayı: 7

İşçi HaKKı

HAFTALIK SİYASİ MÜSTAKİL GAZETE

Başyazarı: Kemal Sülker

Devlet Nüshası

Perşembe Günleri Çıkar

Yıl: 1 — Fiyatı 10 kuruş

Türkiyede İşçi Sınıfının Tarihi

Yazan: Lütfü ERİŞÇİ
Fiatı: 50 Krş. — Üniversite Kitabevi
Tavsiye ederiz.

İşçilerimize sefalet ve ıztırap getiren ithalât politikası

Binbin iplik işçisinin felâketine sebep olacak yeni bir ithalât müsaadesi verilmemelidir!..

İşçiler ve sanayicilerin fikirleri

Geçen sayımızda «Acı Haber» başlığı altında yayınladığımız yazıda hükümetin 2.5 milyon lira-lık yün ipliği ithaline müsaade edeceğini ve ilâmelerle yaptığımı bildirmiştik. Bu haber işçiler ve sanayiciler arasında çok ciddî bir endişe doğurmuştur.

Hükümetin takip edegelmekte olduğu ekonomi politikasının memleket bünye ve şartlarına uymadığı bu haberle de anlaşılmış bulunmaktadır. İthalât tacirleri kendi menfaatlerine uygun düşen böyle bir karardan memnun görünmektedirler. Fakat geniş işçi kütleleri ve sanayiciler yün ipliği ithalinden memleket çoğunluğunun zarar göreceğini belirtmektedirler.

Sanayicilerden üç kişilik bir heyet Ankaraya giderek hükümetle temas etmiştir. Heyet Ekonomi, İşletmeler ve Maliye Bakanlığına bir de rapor sunmuştur. Bu raporda şöyle denilmektedir.

(Devamı 4. sayfada)

Yıllık ücretli mezuniyet hakkı artık unutuldu mu?

Yarım ücretli pazar ve bayram tatili kanunu 204 gün sonra kısmen işe yarıyacak

Zonguldak İşçilerinin Büyük M. M. Başkanlığına çektiği telgraf

İş kanununu kapsamına tâbi işyerlerinde 6 gün muntazaman çalışan işçilere 2 mart 952 pazar gününden itibaren yarım yevmiye verilecektir. Bu hususta kanun 1 muhalif ve 1 çekimsere karşı 250 oyla 9/8/1951 günü kabul edilmiştir.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası da B. M. M. Başkanlığına şu telgrafı göndermiştir:

«Biz Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu ve Havza İşçi mümessilleri Sendika merkezinde toplanarak ücretli hafta tatili kanunu hakkında Havza işçileri namına aşağıda maddeler halinde yazı-

(Devamı 4. sayfada)

Sabri Gürata

İşçi Sigortası Dispanseri

Bahariyede Malta oğulları Fabrikası karşısında İşçi Sigortaları tarafından bir dispanser inşa edilmektedir. İşçi Sendikaları Birliği sayman Ali Aygen bu hususta şunları söylemiştir:

«— Nasıl oluyor da öyle berbad bir yerde bu inşaata karar verdiler? Bir tarafı lâğım bir tarafı mezarlık, bir tarafı tozlu yol. Böyle bir yerde hasta barınmasını bir tarafa bırakalım, sağlam insan hasta olur. Bu yanlış karar düzeltilmelidir.»

Fabrikada baş mümessil bulunan Sendikacı arkadaş, bir yazımızda Karabük Demir ve Çelik Fabrikasının durumu ve işçilerin istekleri hakkında şunları söylemiştir:

«— Fabrikada bir sendikacılıra bazı mülkülât çıkarılıyor. İşveren untabaşlardan ibaret yeni bir Sendika kurulmasına bile çalıştı. Bizim 2500 üyemize karşılık bu işveren tarafını tutan eden sendikanın üye sayısı 200 içindir. Bazı işçiler, untabaşlarımızı sersuyla bu sendikaya girmişlerdir. Bunlar, bizim esas sendikamızın yıkmak istiyorlar. Bunda hem untabaşların, hem de işverenin menfaati vardır.»

(Devamı 4. sayfada)

Karabük Çelik Fabrikasında işçilerin yatacak yer ihtiyacı

Bir odada 8 işçi yatırılırken bekâr bir memur 3 odalı evde ikamet buyuruyor

Karabük Demir Çelik Sanayii İşçileri Sendikası ikinci başkanı Sabri Gürata şehrimize gelmiş ve bazı temaslarda bulunmuştur.

Çalışma Bakanlığının imkânları

Kemal SÜLKER

Çalışma Bakanlığı, dar bütçesi, kadrosu ve sınırlı yetkileriyle memleketin iktisadî ve içtimaî kalkınma dâvasında rol oynayacak bir imkândan mahrum bulunmaktadır. Ne Bakanlık, ne de bakanlığa bağlı genel müdürlük ve bölge müdürlükleri çalışma hatlarını düzenliyecek, sosyal adalet ve tahakkukunu sağlıyacak bir çalışma programı ve imkânına sahiptir. İşin doğrusu, Büyük Millet Meclisi ve hükümet bu Bakanlığa lâyık olduğu değeri vermemiş, muhtaç olduğu teşkilât ve bütçeyi temin etmemiştir.

Hitap ettiği kütle bakımından her memleketin en gözde ve en mühim mevkilini işgal eden Çalışma Bakanları bizde rastgele vazifeye davet edilmiş birer parti adamı halledir. Ta Sadi Irmağın kalanlığa getirilmesinden itibaren başlıyan bu rastgelelik bugün de devam etmektedir.

Sosyal kalkınmanın ve dünya işçi hareketlerini uzun zaman kendi bağlı ile takip etmiyen şahısların bu Bakanlığa getirilmesi çalışma sıyatının düzenlenmesine işini bırakanlığa getirilmesinden itibaren başlıyan bu rastgelelik bugün de devam etmektedir.

Sosyal kalkınma ve dünya işçi hareketlerini uzun zaman kendi bağlı ile takip etmiyen şahısların bu Bakanlığa getirilmesi çalışma sıyatının düzenlenmesine işini bırakanlığa getirilmesinden itibaren başlıyan bu rastgelelik bugün de devam etmektedir.

En alt kademelerden en üst makama kadar Çalışma Bakanlığının kurumuş muazzam ekonomik ve sosyal dâvaları plânlaması ve birbirinden daha çeşitli kanunları çıkarmak için seferber olması lâzımken şelirken aksi müşahede edilmektedir.

15 ayda üç Bakan değiştiren Demokrat Partiyi kalkınmaya ve İşçi lehine çalışma hayatiyle ilgili bir tek kanun çıkarmış ve bir tek kanun maddesini değiştirmiştir. Bunların ikisi de yarım-yamak ve yetersizdir.

Çalışma hayatını her cepheyi-ne göre ele alıp çalışan sinifin refahını sağlamak memleketiyetinde olan bir Bakanlığın hareketsizlik de-ğilse bile çok ağır olan bu faaliyetinden memleket memleket zarar görmektedir. Çünkü vatan, çalışan kitlelerin omuzları üzerinde yükselecektir.

Çalışma Bakanlığı, mesgul olduğu gereken konuları itibariyle Ekonomi, Tarım, İşletmeler, Millî

(Devamı 3 üncü sayfada)

İ. Brovvn'un raporu ve ifade ettiği tehlike

Türk işçilerinin teşkilâtlanma gayreti karşısına dikilen engel...

Memleketimizde pek kısa bir müddet kalan AFL (Amerikan İşçi Federasyonu) Avrupa temsilcisi ve SCFTU icra komitesi üyesi Irving Brown'un raporu bir İstanbul gazetesi tarafından yayınlanmış bulunmaktadır.

Rapor heyeti umumiyesi ba-

(Devamı 2. sayfada)

Amerikada işçiler müşkül durumda

New-York (Özel) — Amerikada Tekstil fabrikaları ücretlerin azaltmak zorunda kalmıştır. Bazı fabrikalar ise «Sezon tatili» yapmağa işçilerini çıkarmağa başlamıştır. Bir kısmı ise iş gününü 5 e indirmiş ve ücretleri düşürmüştür. Bütün bunlara sebeb Amerikan halkının mal satın alma takatının kalmamasıdır. Sendikalar yer yer şikâyetlere başlamıştır.

Türkiyede açılacak Sosyal Güvenlik Semineri

Viyana (Özel) — Sosyal emniyet Cemiyetinin uluslararası kongresinde Türkiyede içtimaî emniyet semineri kurulmasına karar vermiştir. Bu seminere Cenevredeki Beynelmilel İş bürosu (I. L. O) yardım edecektir. Seminer 2 Eylülde çalışmaya başlayacak, üç sosyal güvenlik uzmanı Türkiyede incelemeler yapacaktır.

ASGARİ GEÇİM HADDİ

Tarım işçilerine verilen asgarî ücret aleyhindeki beyanname

İşçileri greve teşvik eder mahiyette görülerek toplattırıldı — Beyannameye imza koyan sendikacının durumu

Adana (Özel) — Pamuk toplama işçileri için kilo başına verilmesi kararlaştırılan 8 krş. ücretin bulan Tarım İşçileri Sendikası bir beyanname yayınlamıştır. Beyanname «tarım işçilerini greve teşvik» mahiyetinde görülmüş ve toplattırılmıştır. İşçi Sendikaları Birliği de bu beyannameyi desteklediği için hükümet makamlarıyle sendikacılar arasında ciddî ihtilâflar belirmiştir.

Çukurova İşçi Sendikaları Birliği başkanı Hasan Özgüneş bu hususta şunları bildirmiştir:

«— Tarım İşçileri Sendikasının yayınladığı beyanname karşısında işverenlerin telâş göstermeleri ve hükümetin bu beyannameyi toplatması yerindir. Çünkü ortada işçileri bir suça teşvik değil, bir hakkın müdafaası vardır. Her sendika kontrolüne memurlan uyguladıkça kontrolün menfaatlerini korumakla vazifelidir. Esasen bunu yapmıyan sendikanın da manası yoktur.

Yalnız bize garib gelen nokta şudur: Asgarî ücret komisyonunda üye bulunan ve asgarî ücret

(Devamı 4. sayfada)

Debag ve Deri İşçileri Sendikası Yeni Yönetim Kurulu

Dabak ve Deri İşçileri Sendikası başkanı ile bir üye yönetim kurulundan istifa etmiştir. Bunların yerine yedek üyelerden Mehmet İçbay ve Şaban Çökmez asli üyeliklere getirilmiştir.

Yapılan yeni seçim sonunda Sendika başkanlığına Rahim Mumcular, veznedarlığa da Ahmet Evkuran seçilmişlerdir.

Sendika sekreteri Kazım Edin de bu vazifeden çekilmiştir. Sendika sekreterliğine Emin Basutçu getirtilmiştir.

Arkadaşlarımıza başarılar dileriz.

DARILMACA YOK

Doğu Üniversitesi ve Zirai Kalkınma

Vanda bir Doğu Üniversitesi kurulması için yapılan tetkikler şunu gösterdi: Üniversite kurmakla memleket veya bir bölge kalkındırılmaz!

Vatandaşlar mağara devri insanları gibi yaşarken, yollar taş devri karakterini taşırken Üniversite kurmak gösterş gayretinden ileri gidemezdi. Netekim bazı profesörler şu mütalâayı yürütüyor: Doğuyu iktisadî ve içtimaî bakımdan kaldırılmadıkmak lâzım.

Bu kalkınmanın bölge bölge olacağına akılımız almıyor. Bir memleketin her yanı ayni medeniyet seviyesinde olmazsa o yerde halk hükümeyi vardır denemez. Doğu bölgesi ayrı, Ege bölgesi ayrı değildir. Vatan bir bölünmez bütündür, ve Vatanımız kül halinde gerçek bir kalkınmaya muhtaçtır.

Daha dün denecek kadar yakın bir tarihte imparatorluk sınırları içinde bulunan Mısır bile bu hakikatı anladı da ne C. H. P., ne de D. P. hâlâ bu gerçeği öğrenemedi.

Mısır, nüfusunun yürde seksenini teşkil eden köylünün ekonomik ve sosyal kalkınması için 1939 da bir proğram hazırladı. Sosyal İşler Bakanlığı kurdu. 100 «sosyal» daire tesis etti. Bu «daire» ler her 15 köyün kalkınmasiyle uğraşmağa başladı. Bu sosyal dairenin kütüphanesi, kliniği, çocuk bürosu, ziraî servisi vardır. ve üstelik kooperatifler de köylüye her yardımı yapmaktadır.

Bize gelince; modern bina altında çorak toprak bırakıyor. o binayı girecek vatandaşın sayısını tahdid ediyoruz.

Semavata ser çeken binaları olan Amerikaya değil de biraz komşumuz Mısıra bakmak ve ayaklarımız toprağa değmek.

ŞİMŞEK

Dünya işçi sınıfı tarihine bakış

İngilterede Sanayi inkılabı ve işçi sınıfının doğuş tarzı

Dokuma sanayiinde başgösteren yeni keşifleri diğerleri takip etti ve Derebeylik nizamı böylece sona ermiş oldu...

Cahit UMUT

İngilterededki işçi hareketlerini ve sendika faaliyetlerini incelemek Türk işçileri için faydalı olacaktır. Bununla beraber, sendika saflarında Türk işçi sınıfının kalkınması dâvasıyle gerçekten meşgul olanlar için bu zaruri kültür hamulesini vermeden önce, bütün dünyada geniş akisler yapmuş olan İngilterededki sanayi inkılabını anlatmak icap ediyor.

Çünkü Avrupadaki bugünkü hükümetlerin teşekkülü, sanayi inkılâbının zaruri bir neticesidir.

18 inci yüzyılın sonlarına doğru vukubulan iki değişiklik burjuva içtimai münasebetlerinin teşekkülünü açıp ettirdi. Bu iki değişiklikten birisi İngilterededki sanayi inkılabı, diğer de Fransız ihtilâlidir. Biz sanayi inkılâbı üzerinde duracağız.

1771 de 1825 arasında vukubulan bu inkılâp bütün dünyaya yayıldı. Bu inkılâbın iki esaslı temeli vardı: Birisi makinelerin icadı, öbürü de fabrikaların kurulması. Sanayi inkılâbına adâlet karışan içler pâmuklu kumaş yapma işini silah ettiler. Jon Kay adındaki bir İngiliz, kumaşı istenen ende yapmayı sağlıyan bir icatta bulunduğu halde, bu icadın makinelerinin aşa kuvvetiyle çalışması, şöyle makinelerinin inkişafı, pamuk cekirdeğinin temizlenmesine yarayan makine, kumaşları boyama ve kurutma tesisleri kalıp etti. Nihayet buhar motörleri meydana geldi. Yavaş yavaş buhar motörlerinin gelişmesi sağlandı ve bu har makinelerini daha da geliştirmek için mâdencilik ilerledi. Bu sahada da keşifler başgösterdi ve dumanda dumanı etti.

Bu keşifler büyük bir sanayi inkılâbını meydana getirmişti. Bu inkılâp derhal iktisadî tesirlerini gösterdi, ve şehir komünlerinin derebeylerle mücadelesinde kapitalistler sınıf olarak yavaş yavaş belirmeğe başladılar ve büyük endüstrinin doğması parlmantarizmi teşekkül ettirdi. Kapitalizmin ermate yönelmesi ve makinelerin meydana çıkmasiyle ekonomik inkılâbın temelleri atılmış oldu. İktisadî değişiklik siyasî inkılâba sebbiyet verdi, ve bunun neticesi olarak burjuvazi 1789 da hükumetini elne aldı ve Avrupa kıtasında kapitalizmin inkişafını zorladı.

Sanayi inkılâbı, İngilterededki hükumet kadar Fransa ve Almanyada da 19 uncu asrın ikinci yarısında makine istihsalinin gabliyetiyle nihayet bulduı. Böylece İngilterede başlıyan ve Avrupaya, Amerikaya yayılan sanayi inkılâbı burjuvazi ile işçi sınıflarını tarih sahnesine çıkarmış oldu. Büyük toprak sahibi aristokratlar, yeni bir burjuvazi ile terkederek derebeylik iktisadî ve içtimai nizamı nasıl değişkliğe uğradıysa, kapitalist iktisadî nizamda da, sanayi inkılâbıyle teşekkül eden burjuva ve işçi sınıflarının karşılıklı münasebetleri yüzünden tamam aksine değişiklikler olu ve olmakta devediyor.

İngilterededki sanayi inkılâbı sayesinde endüstri dir birlikte de geliştiği için muhtelif pazarlar teşekkül ve etti. Makineler, istihsali mütemadiyen arttırırken taşıt vasıtaları da bu kadar tesirlerini gösterdiler. Bu sahada da İngiliz mühendisleri dünyayı ve çeşitli ticarî rekabetler, istihsalde mühim rolü olan işçilerin emeğinin istismarına yetti. İngiliz makinelerinin birer ev işcisi olmaktan çıktı. Sanayi inkılâbının hüziyle birlikte ücretli fabrika işçileri hâsıl oldu. Fabrikalar, kışlalar gibi türerlerken, muayyen saatlerde çalışacak işçilere ihtiyaç baş gösteriyordu. Esasen toprağa ve istihsal vasıtalarına sahip olmıyanlar fabrika kapılarına koşmağa başlamışlar. Artık yalnız kendisine kişi bıçak çakı alınmıyor, bir kimse tarafından muayyen ücretler alıyordu. Böylece yavaş yavaş belirmeğe başladı-

(Devamı İçinci sahifede)

İşçi sınıfı tarihimizde tütün işçilerinin sendika faaliyeti

Çeşitli baskılara rağmen tütün işçileri kendi hak ve menfaatlarını koruyacak teşkilâtı kurmuştur...

Yazan TARİHÇİ

Türkiyede işçi sınıfının tarihinde tütün işçileri önemli bir yer tutmaktadır. Bu önem yalnız Türkiyenin dünya çapında tütün müstahsili bir memleket olmasından ve tütün sanayiinin oldukça eski bir maziye sahip bulunmasından değildir. Bu önem bilhassa yakın zamanlara kadar Fransız sermayeli Reji şirketinin başbaşa istismarına ve hâlâ devam eden tütün baskı cesitlerine rağmen, tütün işçilerinin kendi hak ve menfaatlerini müdafaa etmek kabiliyetlerinin bâkîsinden gösterdikleri gayretleri ileri gelmektedir.

Tütün işçilerine ait, Abdülhamit idaresinin son üstünde taş bırakmadığı senelerde teşkilâtlanma teşebbüslerinin olup olmadığı hakkında kat'i bir vesikaya sahip değilsek de bu senelerde arkadaşlarının hak ve menfaatlerini savunmak uğruna hapislere giren, sürgünlere gönderilen tütün işçileri bulunduğunu biliyoruz.

Meşrutiyet senelerinde ise tütün işçileri bariz olarak Türk işçi sınıfının teşkilâtlanma hareketinin ön safında yer işgal etmekte idi.

Meşrutiyetin daha ilk günlerinde Selânikte başlıyan grevler, Anadolu ve Rumeli ile Avrupa ve İstanbulda tütün işçileri cemiyetleri kurulması birbirini takip etmişti. Bu cemiyetlerin arasındaki ilişkilerinin de İstanbuldaki Amele İtthat Cemiyeti bile Meclisi Mebusuna hitaben yazılmış bir stakkrıs de Reji idaresinin bu cemiyetin mukamalarının nasıl hâlâ baş sa vererek tütün işçilerinin hak ve menfaatlerine göz yumduğukınıı acı bir şekilde belirtmektedir.

Aynı senelerde memleketin muhtelif şehirlerindeki tütün cemiyetlerinin birbirlerinden kurulmak teşebbüsüne geçildiğini, 910 daki İstanbul Reji İşçileri Grupunu burada hatırlamağa lüzum vardır.

Fakat tütün işçileri arasında bu teşkilâtlanma ve faaliyet 1913 Ocağında Babaeskisinde, İzmirde ve Tekirdağ tütün ve Teraklı tütün ve birbirini takip eden Balkan ve Birinci Dünya Harbi sırasında yıkılmaya ister istemez durakladı.

Milli Mücadelenin başladığı sırlarda tütün işçileri arasında kayınıma ve teşkilâtlanma faaliyeti tekrar canlanmıştı. Bu arada Cibali Reji İşçileri Cemiyeti faaliyete geçmişti. 18 Şubat 1921 de bu yoldan ve yüzlerce şam istiyen grev hiç de faydasız olmamıştı.

Mütekaip senelerde başlıyan mücadele hareketi içinde memleketten ayrılan Rumen tütün işçileri yerine Drama, Serez ve Yanıtsa tütün fabrikaları gelişiyor ve İzmirde, İzmirde ve Bursada yeni tütün işçi cemiyetleri kurulmuştur.

Bursa, Anadoruda ileri sıraları benimsemiş olanlardan başka 923 te İstanbulda kurulan Tütün Deposu Fabrikası İşçileri Teavün Cemiyeti gibi maksadı işçilerle sermayedarların muhtarlı ile ahenk dairesinde bunlu müvazenetli olanlar da yok değildi.

925 te Reji sirketinin tasfiyesinden sonra fabrikalar İdaresi zamanında teşkilâtlanma yavaş yavaş duraklamış ve bir müddet onun genişlemesi ilâtıcıdılı İdaresi altında hepsi dağıtılmıştır.

Mamafih bu devrede dahi tütün mıaibetlere rağmen tütün işçilerinin işçi dâvası uğrunda mücadelesi için için devam etmiştir.

946 da yeniden başlıyan gelişme hareketi içinde tütün İşçileri gene ön safı işgal ediyorlar. Bursa, Samsun ve Temmuz ayları içinde İstanbulda, Zimre, de, Samsunda birer Tütün İşçi Sendikası kurulup faaliyete geçmiş bulunuyorlar.

Bunların arasında İzmir Tütün İşçileri Sendikasının maksadı şu idi:

a — Tütün işçilerinin iş verenler ve hükumet makamlarınıı vesair idare âmîleri önünde temsil etmek, her sahada onların hak ve menfaatlerine uyınyan durumlarını ve muamelelere karşı teşebbüse bulunmak.

b — İş Kanununun ve Büyük Millet Meclisinden çıkacak diğer iş gücünü koruma, içtimai sigorta kanunlarının hükümlerine riayet etdiliş edilmediğini dâima sureite araştırmak, onlara aykırı halleri ve muamelelerini ortadan kaldırmak için işçileri harekete geçirmek, icabında gereken yerlere başvurmak ve işçilerin haklarının korunmasıı için onların adına dâva açmak.

c — İşçilerin fikrî ve bedenî serpilmelerini sağlamak için ihtisas kursları, spor talimleri ve oyunları, mesleket ve dünya meselelerine dair konferanslar, güzel sanatlar dersleri, korolar vesair kâr organize etmek ve bu cesit kültür faaliyetlerine elverişli bir işçi kulübü açmak ve idare etmek.

d — İşçi kalan sendika âzalarına iş bulmaya temin etmek, işçi kategorisini tâyin etmek, hastane, doğumevi, çocuk yuvasıı tesisi etmek, mesleki hastalıkları yaratan fena iş yerlerinin sahhî olmasını sağlamak.

e — Teker teker muhtaç bir durumda düşen sendika âzalarına esya, gıda ve para yardımında bulunmak, geniş ölçüde işsizliğin umumî haline karşı sağlam bir İhtiyat akçesi vücuda getirmek maksadıyle karşılıklı yardım sandığı teşkî etmek, işçiler arasında tesanüt ve teavün ruhunu geliştirmek ve iş ihtilâflarıyle halne yükselmek.»

Bu sendikaların orıyı ne kadar olmuş, o zamanki diktatörlük bekayası hükumet tarafından birkaç ay sonra kapatılmıştır.

Hukuk köşesi

Asgari ücret meselesi

Yazan: Halûk BARUTÇU (Avukat)

İş Kanunu 12/6/936 tarihinde kabul edilmiş olan asgari ücret tesbitine dair bir madde vardır. Bu madde yeklline bir salâhiyet vermiştir ki: (İktisadî ve ziraretler dolayısıyle iş kâletince teşkil edilecek bir cemiyetlerde ücretlerin asgari ücretlerinin tesbitine lüzum hâsıl olduğu zaman, bu kanunda bu maddede derpiş edilen salâhiyet İktisadî Vekâletine narak Çalışma Bakanlığına geçmiştir. Çalışma Bakanlığı sene sonra asgari ücretlerin tesbitine muteallik bir yönetmelik karıtmıştır. Bu yonetmeliğ ilk olarak Adanada kurulan hali komisyon ise 11/7/946 hinde çırçır işçileri için 200 asgari ücret tesbit etmiş maktadır.

İşte asgari ücret dâvasıı Kanununun cıkısından bu tarihe kadar nasıl manasız kaldıı. Ve bize bir kanunu edip etmemeyi ya veya bu kanunu netice itibariyle bir hayrlı yaptıkmı bilmiyoruz. Kanun dayınce aklımıza ve mücerret ve sâdeliğe bağlı hatalı olduğunu göstermiştir. Kanun dayınce aklımıza ve mücerret ve sâdeliğe bağlı hatalı olduğunu göstermiştir. Kanun dayınce aklımıza ve mücerret ve sâdeliğe bağlı hatalı olduğunu göstermiştir. Ayrı durumda olan vatıı ların begsinin hakkıınıı ve edesi kaıdeler Halbuki, sendikalarda, ücretlerin tesbitinde yapmuş olduğu alınıı ştın toplantısında şöyle konuşmuştu:

İstanbulda işçi ücretlerinin turmuştur. Onun için bu asgari ücret tesbitine lüzum tur.»

Bu Bakan böyle konuşmuş neye istihat etmıştı? Ücretlerin oturmuştur demekle neyi kastetmiştir?

İstanbuldaki işçilerin durumu kâfi ücret alduğunu mı?!! Ol Bakanın aklına bu kadar aklıyı cap eder. Nitekim kendisi, müddet onne hatasını anlamıştır. İstanbulda ücretlerin durumu bir iş yıl istismarının vı bildirmiştir.

Burada şu soru hatıra geliyor: Asgari ücreti kim tesbit eder?... Bu, Reji nıotta üzerinde durmuştur.

Asgari ücreti tesbit edecek mahallî komisyonlar kanıı ve tarafsız kimselerden dıı nıbanın umumıyetle kanıı komisyonda bir iş temsilcisi, komisyonda bir iş temsilcisi ve bir de sendika temsilcisi olmıı ve bu kanıı dıı olmamıyor. Bu sendika kimin sendıı belli olmıyor. Bu vazıyet karşısında bir iş çırçır ıı alık bir iş veren, bir Tıı Sanayi Odası temsilcisi, Ziraat Odası temsilcisi, ret -ki netice itibariyle bu tücear ve iş verenlerdir- bulunmaktadır. Diğer memur durumundadır. Memur tımızde devlet en büyük iş sahibidir. Bu kimseler bakbak surette tarafsız kıı lamıyacakları münıkıın ki bir mesele. Nitekim çırçır işcileri bakımında bu durum gözü kanıı gıınlık sendıı dıamın takvive edecek kıı dır.

Ancak mühim bir mesele vardır ki, bunun doğurduğu bir halde alınıştır. Yani asgari tesbit edilse bile bu ücret

(Devamı 4. sıı

Garp Linyitleri İşletmesi Müdürü

Tavşanlı (Özel) — Tunçhisk garp linyitleri işletmesi müessese müdürü Cemal Zühtü Ayan Etibank merkezinde çalıştırılmak üzere Ankara'ya tayin edilmiştir. Yerine Zonguldak Kozlu bölgesi müdürü Nevzat Yerdelin vekâleten Tavşanlıya gelerek müessesesi devrıı teslim alacaktır. (M. Y.)

İşçi Röportajları

Yazan: MUSTAFA GÜLİRİKİN

Çimento işçilerinin gayri sıhhî işyerinde korku ve azap içinde geçen hayatları

Yunus Çimento fabrikasındayız. Anadolu Çimentoları Türk Anonim Şirketinin 1930 da kurduğu bu fabrika işçilerinin iyiye bulduğu Sendikanın Genel Kurul toplantısına iştirak etmek istiyoruz.

Fabrika hem Karal Çalışma, hem de deniz çok yakın. Gerek denizyolu, gerekse deniz vasıtasiyle çimentolar hem İstanbul'a, hem Anadoluya süratle gönderilebilir. Bütün bunları iyi düşünerek kurulan fabrikada işçilerin sağlığı iyi düşünülüyor mu? Mekânımızı ceken nokta bu.

Fabrikaya girince yepyeni bir iş âlemiyle karşılaştığımızı anlıyorum. Kemal Sülker, yari belleğine kadar kömürle gömülü olarak çalışan işçilere bakıyor. Bira fabrikası işçileri Sendikası Başkanı Seyfi Demirsoy ise dekovil hattının üstündeki ufki, kalın ve dehşet verici bir hareket içinde bulunan silindire bakıyor.

Kömür işçilerinin bacakları çözülmüyor. Müthiş sıcağa rağmen dürekleri mütemadiyen kaldırıp indiriyorlar. Tepelerinden sizin terler kömür toza le sıyah bir sicim gibi aşağıda doğru uzanıyor.

Akçaktan uzanan muazzam silindirin altından ezilip ölme korkusunu duyarak geçtik.

Sendikanın güler yüzlü, misafirperver ve iyi sözlü Başkanı Mustafa Güvenle selamlaştıktan sonra kongreyi takıb ettik. Sonra da

Mustafa Güven

Sonra da, dehşet içinde Yunus Çimento fabrikasını gezdik. Kongreyi takıb için gelen Sendikacı arkadaşlar ve Sülkerle birlikte fabrikanın ilk çıkacak maddesinde bulunan, takıb için 70 basamaklı, çürük, gayri muntazam bir merdiveni tırmanmağa başladık. Her adım atışta bir türpetti geçiriyoruz. Düşmemek için yandaki demiri tutmak istiyoruz. Fakat demiri tutmak çubuk yağlı, ve elim makina yağına bulanıyor.

Korka korka sensaya tırmanırcasına bu garib merdivenin sonuna geldik.

Rüzgârı bol, yanları açık bir meydana varmıştık. Burada hayal hatla taşocağından vagonlar gelip vagonlar gidiyorda. Hafif bir dıkatsizlik vagon carpmasiyle düşüp ölmeyi intaç edebilirdi. Çakıl vagonlarını sevk ve idare eden işçi saatte 57 kurus alıyordu. Fakat kışlı, karda hep bu sert rüzgârlı yerde günde 57 defa hastalıkla karşılaşıyordu. Ezasen yuzü derinden, vücudu kemikten ibaretti. Müzmin bir nezleye tutulmuş gibi boğuk ve ıslak bir sesle konuşuyordu. Vagondaki taşları göstererek:

«— Gördüğünüz taşın terkibinde «Calcium-Karbonit» vardır. İsmine «Alimonit kil toprağı» denir. Ve aşağı yukarı bulunduğumuz yere iki bin metre uzaklığındaki ocaklardan alınca halinde çıkan taş ezeyli konguvarıdır ve ancak sitasiyle parçalandıktan sonra, harman makinesinde gördüğünüz gibi, ufak cakıllar halinde parçalanır ve 800 ila 900 kilolık vagonlarda havai hatla bulunduğumuz yere gelir. Buradan kimyahanenin tensib ettiği kumla karıştırılarak su ile birlikte aşağı katta gönderegiriz birinci değirmene iner...»

Rüzgârın şiddetinden yere düşmemek için kendimi kolluyarak arkadaşlarla birlikte sırat köprüsü korkunucu uyandıran merdivenleri inildik.

Birinci değirmene gelmiştik. Su ve kumla birlikte harman olan cakıllarını bulundurduğu bu kunç gırıltıyla karşıdı. Cehennemi bir sicak yüzümüzü kavuruyordu. Müdaredeki kurbanlar veren sıslume silindir, ağır ağır dönüyor, çamur pompasına doğru yol alıyordu.

Biz de çamur pompası dairesine girdik. 12 metre yüksekliğindeki kazanlar 289 metre kürelik bir cehennette idi. Hava tazyiki ile çamur halıtası karışıp duruyordu. Mahlûl halindeki çamur, her an 1300 derece harareti muhafaza eden silindirle soğuk fırınına naklediliyordu. Sıcak gittikçe tahammül edilmez hale geliyor, bir rahat bir nefes almak için fabrikanın diğer kısımlarına gitmek için sabırsızlanıyordık.

Sabırsızlıkla yürüdüğüm soğutma fırınının kapısına yaklaştı, adımımı içeri atar atmaz cehennemi bir alev beni inkisari hayâle uğratmıştı. Boncuk, boncuk terleyen yüzüm, vücudumu kaplayan ıstıya tabakası bu kısmın asgari hararetinin 70 derece olduğunu gösteriyordu.

Dıminden beri uzana gelen ve hesap verl»

«— İyi ama nerden anlıyorsun?»

«— Mesele basit. Fazla ıplık koşmaşı dolayısile vidaları sıkılıyor, ıçlerı ıfkcelrını mıdırlıkten almak isteyecekler. Çünkü yapılan propagandaya göre, suç mühendisinde?

«— Evet! Herkes mühendise dıyıyor...

«— Netice itbarıle, gaye mühendisi fabrıkadan kovulmak, ezeyle ıdı. Bu durumda ne olacak?

İzmirli Kemal cıgarasından ıstıfade duman aldı:

«— Ben dedi, yokum. Herfin kıtabı ile karşımdayım.

«— Kâfi değil. Önlemek lâzım!

«— Nasıl?»

«Çok basıtcadır çıkıp ızah mı etsek acaba?»

«— Elde müsbet delil yok ki...»

«Arkadaşlar sinirli sinirli:

«— Evet, dedi, elde delil yok.»

★

Bir cumartesi öğle paydosundan sonra dokumacıhane revi sarflar ıçinde ıdı ve verıldı. Zarfını alan her ışçinin yuzü asılıyor, yorgun ve terli yuzlerı öfkeyle gerılıyordu. Ben de ıkı saat ayak dıktı çalışanın bir haftalık netıcesınden kıme menınum değıldı.

Dokumahanenin önünde hemmurtuyla dolasan dokumacılar, elıerınde para sarfları, beklıyorlar, ne yapacaklarını pek ke kestırıemedıkı herabar, bır seylerın olmasını arzu eder gıbı bırıkıyor, ıçınde, beşer kişılık gruplar halınde beklıyorlardı.

Paranın dağılması bıttıkten sonra, memur yüksek sesle:

«— Haydın arkadaşlar, dağılamın artık! Ne bekliyorsunuz?»

Dıye sesledı.

Işçıler derhal kıtlerın etrafını aldılar:

«— Nıçın?»

«— Nıçre dağılacak mısınız?»

«— Bu parayla sen bızım yerımıze evlere gıt de çocuk çocuğa

«— Yavrular para bekıyor para?»

Dokumacılara urkuntuyle bakıp kıtıp, korktu.

«— Bana göre hava hoş, dedı, benı alakadar etmez esasta...»

«— Üyleyse ukalılık etme, bas gıtt...

«— Daha ne duruyorsun ulan, züppe?»

Kâtıp heyecan ıçınde muhasebeye gıttı, muhasebeye varıyerı korkuyla ıdı. Mahlûl dokumacıhane ıçınde gıdıp gelerınden bahsetti.

Telâşlanan muhasebecı ve bu mümınıdürün odasına koştu. Kıtıp ıçerı girmesınıdı ıstıyor, ısrarla sıtıyor, ve bu durumdan Emnıyet müdürlüğünü haberdar ettıkten sonra:

«— Dokuma sefiyle ışcı müsmesıllıkı çağrın»» emrıni verdı.

Az sonra dokuma sefiyle ışcı müsmesıllı geldıler. Uzun boylu, kupkuru, fevkalâde hıleklı bır Fetıh olan dokuma şefi:

«— Buyrun beyımı!» dıye ve hıç bır seyden habersızmıştıkı gıbı, uzun ve mıdırane bır karşısında, elleri ınünde kavuşuklu, bekledı.

Işçı müsmesıllı ıse, fabrıka ıdaresınde ıkınıcı sorla ıçıye kabul ettırılmış, koca kafalı, patlak yeşıl gözlü bırıydı kı vazıfesı sankı dokuma şefını kökü köründe tastıkıtın ıbaretıtı.

Umum müdür:

«— Nedir bu usta? dıye sordu, ne ıstıyorlar?»

Dokuma şefı:

«— Vallahı bılmem... cevabını verdı, mühendıs beyden sor! Dokumahanenın gırdısı cıktısı ondan sorulur!»

«— Peki ne ıstıyorlar?»

«— Ne ıstıyecekler, ellerıne gecen paradan mennum' değıller... Herkesin evi, barkı, coluğu cocuğu var. Ezıye ne yuzle gıdelım dıyorlar! Herkıfer bakılı.»

Umum müdür hayretle:

«— Ya! dedı, hakkı demek?»

«— Evet, hakkı... Kopan ıplıkları bağlamakları ıs cıkarmağa vakıt bulamıyorlar kı. Verdığı yenı dızen dızendan başka her şeye benzer. Ipıkler mukavemetını kaybettıkı!»

Umum müdür ıscı müsmesıllıne dondu:

«— Doğru mu?»

Kendısı de bır dokumacı olan ıscı müsmesıllı, derhal taastık etti:

«— Doğru beyım!»

★

Dokumahanenın önündekı hımurtu an be an artmakmaydı.

Dokuma sefinıh yeğenı Sarı Yakup:

«— Arkadaşlar! dedı, bu mühendıs dokumalara gelmeden evvel ışlerımız yolunda değıl mıydı? Aldığımız paradan bır şıkâyetımız var mıydı?»

Sarı Yakup'un arkadaşları:

«— Ne mıdırane bır ıs bağrıdır gıtt gıtt çalışıyordu. Bu mühendıs te nerden cıktı? O yokken ışler gerı mı kalıyordu?»

Gıttıkce cıdden cıkmağa doğru gıden kalabalığın heyecanını bır kenardan seyretmekte olan Ar bır kenardan Haydarla İzmırlı Kemal usul usul konuşuyorlardı.

Haydar:

«— İşçi adamakıllı, pıdalamıştı» dedı.

«— Zavallı mühendıs.. Odasından cıkamıyor!»

«— Nasıl cıkar? Dedı mı?»

«— Kapı sağlam mı bunu?»

«— Cık Mâmallı...»

Bu sırada dokuma şefı gürültülı, ıkıcı mühendısıl de peşınde. Işçıler derhal etrafarını aldılar:

«— Umum müdürü anlattım, dedı, ış bılmıyor, dızenı bozdu, fazla ıplık koyuyor, cocukları ıplık cekıp bağlamaktan bes dokuyamıyorlar dedım...»

Yeğenı Sarı Yakup'un kulağına bır seylerı fısıldasıp, ortalardan kayboldu.

«— Allah belasını versın ekmeğımızde cıpsanıdır!» dıye bağırdı, ıstemıyorsu bu mühendısl»

Arkadaşları ona takıp ettıler:

«— İstemıyorsuz, istemıyorsuz, ıstemıyorsuz!»

Sarı Yakup kalabalığın onune düşmüştü. Ellerınde para sarfları olan ışçıler, Sarı Yakup'un peşınıza dokumahanenın ıçerı girıp, mühendısın oda kapısı onunde bırıktıler.

Uğultu, gürültü, kıfür...

Vurup kırmaktan, aşıp kesmekten bahesdıyordu. Gozü donmuş, zangır zangır tıtreyerek, Sarı Yakup'un sozlerını ıfkeyle tekrarlayan arkadaşlarda gıttıkce cıldedn çıkıyordu. Dokuma tezgâhlarının mekıkleri, bırtakım demır parcalarına, vıdalarla dıl gezınlen ne varsa, mühendısın pencere camlarına savruluyor, camlar kırılıyordu.

Arnavut Haydar:

«— Nasıl? dedı, beğenıyor musun?»

İzmır'lı Kemal:

«— Bır paktım evet, bır bakıma hayır...» cevabını verdı.

«— Nıçın?»

«— Evet, cünkü mühş gücümüzü ayırıyorum; hayır. Cünkü, çok cabak aldatıyorsuz. Gücümüzü başkalarının menfaatı ıcın sarf edıyorsuz!»

Dokumahanenın büyük demır kapısına dayanmıştıkı.

Haydar:

«— Evet! dedı, ışcımız.»

Fabrıkanın büyük kapısının bır dentıre açıldıgını, ellerınde coplarla yırmı, otuz, belkı daha cok ışcının ıçerı gırdıgını gorduler. Polıster dokumahanesıy doğru gedıkterı.

Iki arkadaş usulacık savuşturlar.

Ankarada 29. 7. 951 günü «Ankara Mensucat Kesim ve Dikim İşçileri Sendikası» adiyle yeni bir sendika kurulmuştur. Resimde Sendikanın açılma töreninde bulunanlar görülmektedir.

(Foto İşçi Hakkı - S. Ozcan)

Çalışma Bakanlığının İmkânları

(Başyazıdan devam)

Eğitim, İç İşleri, hattâ Millî Savunma Bakanlığı ile dalmî bir temas halinde bulunmak mecburiyetindedir; ve saydığımız Bakanlıklar Çalışma Bakanlığının müttalâsını almadan muayyen kararları veremiyecek halde olmalıdır. Zira istırap içinde yaşayan on bin mıntıkanın muhtaç olduğu iş sahasını ve asgarî refahı Çalışma Bakanlığı temine vazifelidir. Hükümetin işçi-köylü sınıfına gösterdiği alâka ölçüsünü göz önünde tutacak olursak bu vazifelerin, bu Bakanlık tarafından asla yerine getiremiyeceği anlaşılır. Irmaklarını, Balta'larını, Sirer'lerin, Pulatkar'ların, Köymen'lerin ve Özsan'ların şahsî gayretleri bu vazifelerin azametî karşısında pek cılız kalır. Mesele Büyük Millet Meclisinin çoğunluğunu teşkil eden sınıfın memleket meselelerini haltetme ipinde takip edeceği ana politikadadır.

KEMAL SÜLKER

harametinden şikâyet ede durduğumuz ölüm «silindiri» buradaki soba içinde nihayet buluyordu...

Sobanın yanına yaklaşarak kapık menfezinden bakacak oldum. Yanınıdaki İşçi Elektrik kaynakcılarının kullandığı renkli bir mas ke uzattı..

Gördüğüm manzara şuydu. Hava kompresorleri vasıtasıyle pulverizatörün körük tozu, sobanın 1800 - 2000 derecelik harareti ile ateş yağmuru halinde uzun silindire doğru püskürüyordu...

Sobanın yanından ayrıldıktan sonra, elime geleen merdivenin altından, kaynayan bir kazandan tebahhür eden buhar gibi yükseten toz dersyazı ile karşılaştım.

«— Bu kısımda da insan çalıyor mu?» diye sordum.

«— Evet!» dediler.

(Devamı var)

Kırıkkale Top Fabrikası işçilerinin terfi zammı...

Kırıkkale okuyucularımızdan aldığımız bir mektupta şayanı dikkat bir şikâyet belirtilmektedir. Mektupta işçi arkadaş şunları bildiriyor:

«— Kırıkkale Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda çalışan biz İşçilerden gelir vergisi kanunu gereğince 2. No. lu cedvelde görülen indirim yapılması icabederken, 4 No. lu cedvelden vergi indirimi yapılmaktadır. Halbuki mezkûr kanunun 26 nci maddesine göre Çocuk zamlarından vergi kesilmemesi lâzımdır. Halbuki biz işçilerden bir Sosyal yardımı olan Çocuk zamlarından vergi kesilmektedir.

Fabrikamızın Dahilî Talimatnamesinde İşçinin terfi zammının her iki senede vesilesiyl gerektiği halde, 3 veya 3,5 sene bir zaman geçtiği halde hâlâ yapılmamıştır.

Genel Müdür Celâl İmrenin 4/6/951 tarihinde Kırıkkaleye gelişinde İşçi Mümessillerileyle yaptığı toplantıda, Kurum Hakkında sorulan bazı suallere ve cevapta bulunarak demişti ki:

«— Bir kaç fabrikaya iş bulamadık. İş bulmak için araştırma yapmaktayız. Kurumun parası olmadığı için bu durum karşısında işçilere zam yapmıyacağız.

Halbuki memurlara ayda 50-60 saat mesai yaptırıyor ve prim veriliyor, bu da yetmemiş gibi bir maaş ta ikramiye ödeniyor. Esasen mesai ve prim hakkı bil fiil ümmâl ve istihdamlı artıran içinin olmasa icabederken, müalesef bu haklarımız zayı olmaktadır.

Bu haklarımızın verilmesi için Millî Makamların nazar dikkatini celbetmenizi ütediz.»

İngilterede Sanayi inkılâbı

(Baş tarafı 2 nci sahifede)

ce iççiler geniş ölçüde birbirleriyle temas halinıı buluyor ve gunu gorıuyorlardı.

Ortadan paramı işleten ve mütemadiyen kâr ederek şıinı büyüten bır sermayedar, bır de sermayedardan muayyen bır ucret alarak çalışan ve emeğinden başka bır şeyi olmıyan ışçıler, yanı kendıleri vardır. Ve bu ıkı sınıf arasında da menfaat ayrılıgı baş göstermıştır.

(Devam edecek)

HİKÂYE

PARA GÜNÜ...

Yazan : Rüştü CEYHAN

300 dokuma tezgâhının mühtiş bir sakırtıya boğuduğu dokumahane, çıplak ayaklarına takılan uçuşan kola kokulu havasına catıdan güneş sütunları vuruyor, tozlar parıldıyordu.

Yüz yetmişinci tezgâhın ıçısı Arnavut Haydar ıkı yüzüncü tezgâhın ıçıtsı İzmir'lı Kemal'e bakıyor, kuvvetlı bır ıskıyle. Kopan ıplıkleri cekıp bağlamakta olan Kemal, arkadaşı Haydar'ın ıstıkınesini duyarak dönüp, ıkı arkadaşı karşıdan karşıya bakıştı, o yanlıcı dokumacılara has sezgıyle, anlaşılar. Ciga ıçmeğe cıkılım demek ıstıyorlardı. Maksatlarını ışler varıyette bırakıp cıktılar.

Erkek hellâcı ıplıkleınınin yanında, kadın hellâcıcıcıdı. Kalın ve yuksek bır duvarla ayrılıyordu.

Haydar yırmı beşlık cıgara paketınıı acıyarak, İzmırlı Kemal bır cıgara alırkenı:

«— Çok ıplık koupıyor yahu, dedı. Bu gıdışle gunde yuz kılıyor ıplıkler yolunu bulacaccagız!»

Arnavut Haydar kıbrıt cakıp,

«— Yok! dedı. Aklınız tepıp eskıler ezılıp dıye bır söz vardır hani...»

«— Peki sonu nereye varacak?»

«— Mühendısı fabrıkadan alttırana kadar uğraşacak. Bızım Seyfı yemınde söylıyor, kolaya zamıyorsu tozu ekıyorsunuz!»

«— Kım?»

«— Şef. Bızım dokuma şefı!»

«— Hıyat?»

«— Nıyesı var mı? Gayet basıt. Mâlum a, zımpara tozu aşındırıcıdır. Zımpara tozu ıplıkler tel gücüylesı aşındıracak. Kıman gücüler de Nıtekım olıyor dıa. Çok ıplık koupıyor dıye demın söyledın.»

«— Evet, koupıyor. Bu tezgâhlarda bu kadar ıplık koptuğunu bılmem benı!»

«— Bütün ışçıler ayrı kanaatlıdır.»

«— Peki? Olan bıze oluyor yahu.. İplık cekıp bağlamaktan ış bıtıp, kazanamadıkımız ne kadar? Ne ıstıyorlar? Ne ıstıyorlar? Ne ıstıyorlar, ağlamın ıcın? Ne bekliyorsunuz?»

Dıye sesledı.

Işçıler derhal kıtlerın etrafını aldılar:

«— Nıçın?»

«— Nıçre dağılacak mısınız?»

«— Bu parayla sen bızım yerımıze evlere gıt de çocuk çocuğa

«— Yavrular para bekıyor para?»

Dokumacılara urkuntuyle bakıp kıtıp, korktu.

«— Bana göre hava hoş, dedı, benı alakadar etmez esasta...»

«— Üyleyse ukalılık etme, bas gıtt...

«— Daha ne duruyorsun ulan, züppe?»

Kâtıp heyecan ıçınde muhasebeye gıttı, muhasebeye varıyerı korkuyla ıdı. Mahlûl dokumacıhane ıçınde gıdıp gelerınden bahsetti.

Telâşlanan muhasebecı ve bu mümınıdürün odasına koştu. Kıtıp ıstıyor ıçerı girmesınıdı, cırpıda anlattı. Uzun boylu, ıri burunlu bır yahudı olan fabrıka umum müdürü derhal telefon sarılıyor, durumdan Emnıyet müdürlüğünü haberdar ettıkten sonra:

«— Dokuma sefiyle ışcı müsmesıllıkı çağrın»» emrıni verdı.

Az sonra dokuma sefiyle ışcı müsmesıllı geldıler. Uzun boylu, kupkuru, fevkalâde hıleklı bır Fetıh olan dokuma şefı:

«— Buyrun beyımı!» dıye ve hıç bır seyden habersızmıştıkı gıbı, uzun ve mıdırane bır karşısında, elleri ınünde kavuşuklu, bekledı.

Işçı müsmesıllı ıse, fabrıka ıdaresınde ıkınıcı sorla ıçıye kabul ettırılmış, koca kafalı, patlak yeşıl gözlü bırıydı kı vazıfesı sankı dokuma şefını kökü köründe tastıkıtın ıbaretıtı.

Umum müdür:

«— Nedir bu usta? dıye sordu, ne ıstıyorlar?»

Dokuma şefı:

«— Vallahı bılmem... cevabını verdı, mühendıs beyden sor! Dokumahanenın gırdısı cıktısı ondan sorulur!»

«— Peki ne ıstıyorlar?»

«— Ne ıstıyecekler, ellerıne gecen paradan mennum' değıller... Herkesin evi, barkı, coluğu cocuğu var. Ezıye ne yuzle gıdelım dıyorlar! Herkıfer bakılı.»

Umum müdür hayretle:

«— Ya! dedı, hakkı demek?»

«— Evet, hakkı... Kopan ıplıkları bağlamakları ıs cıkarmağa vakıt bulamıyorlar kı. Verdığı yenı dızen dızendan başka her şeye benzer. Iplıkler mukavemetını kaybettıkı!»

Umum müdür ıscı müsmesıllıne dondu:

«— Doğru mu?»

Kendısı de bır dokumacı olan ıscı müsmesıllı, derhal taastık etti:

«— Doğru beyımı!»

★

Dokumahanenın önündekı hımurtu an be an artmakmaydı.

Dokuma sefinıh yeğenı Sarı Yakup:

«— Arkadaşlar! dedı, bu mühendıs dokumalara gelmeden evvel ışlerımız yolunda değıl mıydı? Aldığımız paradan bır şıkâyetımız var mıydı?»

Sarı Yakup'un arkadaşları:

«— Ne mıdırane bır ıs bağrıdır gıtt gıtt çalışıyordu. Bu mühendıs te nerden cıktı? O yokken ışler gerı mı kalıyordu?»

Gıttıkce cıdden cıkmağa doğru gıden kalabalığın heyecanını bır kenardan seyretmekte olan Arbır kenardan Haydarla İzmırlı Kemal usul usul konuşuyorlardı.

Haydar:

«— İşçi adamakıllı, pıdalamıştı» dedı.

«— Zavallı mühendıs.. Odasından cıkamıyor!»

«— Nasıl cıkar? Dedı mı?»

«— Kapı sağlam mı bunu?»

«— Cık Mâmallı...»

Bu sırada dokuma şefı gürültülı, ıkıcı mühendısıl de peşınde. Işçıler derhal etrafarını aldılar:

«— Umum müdüre anlattım, dedı, ış bılmıyor, dızenı bozdu, fazla ıplık koupıyor, cocukları ıplık cekıp bağlamaktan bes dokuyamıyorlar dedım...»

Yeğenı Sarı Yakup'un kulağına bır seylerı fısıldasıp, ortalardan kayboldu.

«— Allah belasını versın ekmeğımızde cıpsanıdır!» dıye bağırdı, ıstemıyorsu bu mühendısl»

Arkadaşları ona takıp ettıler:

«— İstemıyorsuz, ıstemıyorsuz, ıstemıyorsuz!»

Sarı Yakup kalabalığın onune düşmüştü. Ellerınde para sarfları olan ışçıler, Sarı Yakup'un peşınıza dokumahanenın ıçerı girıp, mühendısın oda kapısı onunde bırıktıler.

Uğultu, gürültü, kıfür...

Vurup kırmaktan, aşıp kesmekten bahesdıyordu. Gozü donmuş, zangır zangır tıtreyerek, Sarı Yakup'un sozlerını ıfkeyle tekrarlayan arkadaşlarda gıttıkce cıldedn çıkıyordu. Dokuma tezgâhlarının mekıkleri, bırtakım demır parcalarına, vıdalarla dıl gezınlen ne varsa, mühendısın pencere camlarına savruluyor, camlar kırılıyordu.

Arnavut Haydar:

«— Nasıl? dedı, beğenıyor musun?»

İzmır'lı Kemal:

«— Bır paktım evet, bır bakıma hayır...» cevabını verdı.

«— Nıçın?»

«— Evet, cünkü mühş gücümüzü ayırıyorum; hayır. Cünkü, çok cabak aldatıyorsuz. Gücümüzü başkalarının menfaatı ıcın sarf edıyorsuz!»

Dokumahanenın büyük demır kapısına dayanmıştıkı.

Haydar:

«— Evet! dedı, ışcımız.»

Fabrıkanın büyük kapısının bır dentıre açıldıgını, ellerınde coplarla yırmı, otuz, belkı daha cok ışcının ıçerı gırdıgını gorduler. Polıster dokumahanesıy doğru gedıkterı.

Iki arkadaş usulacık savuşturlar.

İşçi ve SPOR

"Güreşçi Faik Ağabey,, maçlarına devam edildi

«Güreşçi Faik Ağabey kupası maçlarının 4 üncü haftasına 12 Ağustos 1954 Pazar günü yine Kuyu sahasında devam edilmiştir. İlk maç Cam spor — Doğan Yıldız arasında yapılacaktı, fakat Doğan Yıldız gelmediğinden Cam spor hükmen galip sayılmıştır.

İkinci maç saat 11.00 de Yıldıran Spor — Balat Kültür Spor arasında yapılmıştır.

Maça canlı bir şekilde başlayan Yıldıranlılar sıkıştırmaya yaptığı bir akınla Balat Kültür kalesine ilk tehlikeyi yaratılı.

Reşadın ara pasinde kol kollanan Nahit ve ağlara yollayarak takımına ilk ve son golü atmış oldu. Ve devre 1-0 Yıldıran Sporun lehinde bitti. İkinci devre Yıldıran birkaç gol fırsatı kaçırmış ve bir golden fazla gol çıkarmayarak maçı 1-0 galip bitirmiştir.

Haftanın 3 üncü maçı Doğan Güneş — Bülbüldere arasında yapılmıştır.

Oyun başlar başlamaz Doğan Güneş hâkimiyeti eline alarak Necati, Bayram, Ziya'nın attığı 3 gol ile devreyi 3-0 galip bittirdi. İkinci devre Doğan Güneş'liler daha çok açılarak Gülleknı vasıtasile 4 gol daha çıkararak maçı 7-0 gibi büyük bir farkla bitirdi.

Dördüncü maçı Kale Spor — Çetin Spor yapmış, Kale Spor 3-2 mağlup olmuştur.

Haftanın son maçı Ay-Yıldız—Akınspor arasında cereyan etmiştir.

Maç başladığı zaman 8 inci dakikada İsmail topu sürüp Akınspor müdafasını aşarak pilse bir vuruşla ilk golü, Mehmet de 24 üncü dakikada ikinci golü attı. Bu goller Akınspor'luları kamçıladı. 30 ve 35 inci dakikada 2 gol atmağa muvaffak oldular. Bu gollerden sonra her iki takım canlı oynamış ve bir golden fazla gol çıkarmayarak maçı 1-0 galip bitirmiştir.

Haftanın 3 üncü maçı Doğan Güneş — Bülbüldere arasında yapılmıştır.

Oyun başlar başlamaz Doğan Güneş hâkimiyeti eline alarak

Usta işçilere göz diken bir mütehassıs

Yaşar Çıkvaşvili mensucat fabrikasında İplik mütehassısı Kemal Yılancının işçilere karşı sert muameleler yaptığı ve usta işçilerin fabrikadan uzaklaştırdığı onları işsiz bıraktığı bildirilmektedir.

İşçi Hakkı: — Hatırımıza bir mısra geldi: Elbette olur ev yıkanın hanesi viran!

İşçilerimize sefalet ve ızdırap getiren ithal politikası

(Baş tarafı 1. sayfada)

«Hâlen yün ipliğine memleket ihtiyacı sende 2547 tondur. Bunu mukabil fabrikalarımız fasıl olarak çalıştığı takdirde ve hariçten ithaline müsaade edilmediği halde bizim senelik istihsalimiz 3737 tondur.

Yün ipliği sanayinde çalıştırmakta olduğumuz işçi miktarı 10.000 i mütecavizdir. Hariçten yün ipliği ithaline müsaade etmek dahili sanayiimizi mühim zararı sokmakla beraber dolayısile bundan mütecessir olacak işçilerimizde insanca alâlecak de utturdı ve sefalete düşürerek esasen mevcut bir işsizlik dâvasını ayrıca tah rik etmiş olacaktır.»

İşçi Hakkı: — Görülüyor ki hükümetin vereceği karar en az 10.000 işçiyi ve onların bakmağa mecburu olduğu 30 bin kişiyi eldi de sefalte düşürdürmektedir. İşçilerle müdafaa edilen liberal ekonomi sistemi henüz sanayi, inkişâfını tamamlamamış yurdumuzu adeta sefalet ve felâket getirmektedir. Bu ise memleketin temellerini çökertmek ve ordufada İnsanlarımı mahvetmek olacaktır. Yeni sanayi ileri bir devletçilik sistemi ile himaye edilemezse hem işçilerimiz açlığa mahkûm olacak, hem de iktisadi istikâmimiz gittiğ gibi felâkete geçecektir. Liberal bir sistem karşısında yerli sanayi tutunamaz ve aşırı rekabet ekonomik gelişmemizi durdurur, çürütür.

Büyük devletlerin liberasyonu edilmesini istemesi kendi yararımıza fakat Türk halkının zararınadır. Bu hakikat böylece bilinsin.

Yıllık ücretli mezuniyet

(Baş tarafı 1. sayfada)

İş isteklerimizin kaleme alınmasını cefakar Havza işçileri namına rica ederiz.

1 — Çalışma hayatının müşkülü ve yorucu mesleğinde bulunan ve çalışanlar içersinde en az para alan biz işçilerin hafta tatili ücretlerinin tam olarak verilmesi.

2 — Hafta içinde mazerette işten kalanın ayni haktan faydalanması.

3 — Senelik ücretli mezuniyetin tasarıya ithal ve kabulü.

4 — Yalnız Cumhuriyet Bayramında değil, diğer bayramlarda da çalışmayalarına tek, çalışanlara çift yevmiye verilmesi.

Diğer taraftan Hükûmetin kısa zamanda bu kanunu düzeltmesi için işçilerin harekete geçmesi lâzımdır. Ücretler tam yevmiye olmalıdır. Zira bu kanun işçileri tatmin etmemiştir.

İşçi Sendikaları Birliği bu kanun münasebetiyle hükûmetten bir tez yaz gönderiş ve tam yevmiye prensibini müdafaa etmiştir.

İşçi Hakkı: — Görülüyor ki hükûmet ücretli yıllık izin vadini yerine getirmemiştir. Biz işçilerin meşru haklarının sürüncemede bırakılmamasını isiyoruz.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Balıkesir'de Bigadiç'te bir madende çalışmak üzere İlğıncıklık ve kasacılık işlerinden anlayan 20 İşçiye İhtiyaç vardır. İşçerine kadar yol parası verilecek, madende yatacak yer temin edilecektir. İş devamlı ve 4 lira gündelikdir.

Ayrıca 25 inşaat ustasına, 30 arkalıklı hamala, 60 bobinci, hükümcü kadına, 10 ilâstik İşçisi kadına, 1 defter ve antar İşlerinden anlayan dakiklı kadına, 2 birinci sınıf elektrikçi açıyım, 2 hastabakıcı kadına, bir dadıya İhtiyaç vardır.

İstekilerin Cağaloğlu Sultanmektebi sokağındaki Müdürlüğünüze müracaatları.

Karabük Çelik Fabrikası işçileri

(Başlarafı: 1 inci sayfada)

Sabri Gürata İşyerenle arasındaki ücret ihtilâflar hakkında da demiştir ki:

«— İşveren, İşçilerin bir kısım isteklerini yerine getirmiyor. Lojman ve nakil vasıtası İşindeki İhtiyaçlarımız bunlara birer misalâdır.

Biz diyoruz ki: İşçilere de insan» nazariyle bakılsın. Memurlara ev yünde gösterilen kolaylık bizlere de gösterilsin. Zira fabrikamızda bir ev suistimali vardır. Müessesenin 1000 evi mevcuttur. Bu evlerde otuzacıklar ve kısmı ayrılır.

1 — Müdür ve ailesi.

2 — Santral şefi ve ustabaşları, 3 — İmalât ustabaşları, İşçiler, kimyagerler v. s.

İşçiler en son sınıfta mütalea ediliyor. Kontrpiklâka ayrılmış olan İşçiler Verilgor. Bu dokuz 7—8 İşçi ailesi var. Ote tarafta bekâr bir memur iş odalı bir evi tek başına İşgal ediyor. Odalardan başka İşçi pavyonlarda yatar. 800 İşçi bu pavyonlarda yatar. Pavyon odalarında 24 İşçi bir arada yatılır. Altı tuvalet fanzalar İçinde olan Hamam İçin 52 tek tuvalet bu odalarda 12 kişiye ancak yetmiyor. Bu ağır şartlar İçinde İşçilerimiz bu sağlığımı hiçe sayar. Üç pavyon yevmiye prensibini müdafaa etmiştir.

İşçi Hakkı: — Görülüyor ki hükûmet ücretli yıllık izin vadini yerine getirmemiştir. Biz İşçilerin meşru haklarının sürüncemede bırakılmamasını İsiyoruz.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Balıkesir'de Bigadiç'te bir madende çalışmak üzere İlğıncıklık ve kasacılık İşlerinden anlayan 20 İşçiye İhtiyaç vardır. İşçerine kadar yol parası verilecek, madende yatacak yer temin edilecektir. İş devamlı ve 4 lira gündelikdir.

Ayrıca 25 inşaat ustasına, 30 arkalıklı hamala, 60 bobinci, hükümcü kadına, 10 İlâstik İşçisi kadına, 1 defter ve antar İşlerinden anlayan dakiklı kadına, 2 birinci sınıf elektrikçi açıyım, 2 hastabakıcı kadına, bir dadıya İhtiyaç vardır.

İstekilerin Cağaloğlu Sultanmektebi sokağındaki Müdürlüğünüze müracaatları.

YAŞAMAK..

Yazan: İbrahim GÜZELC

(Dram: 1 Perde)

Şahıslar: Baba, Anne, biri kız, diğeri erkek olmak üzere 2 çocuk.

Sahne

(Gecekondunsu bir evin tek odası... Bütün piyes devamınca bu dekoç değişmez.

Yerde, parça parça bezlerden dokunmuş, rengârenk bir keçe... Odanın sağında, muhtelif yerlerinden yamalanmış bir kanape... Kanapenin yanında eski bir İskemle... Odanın cephesinde, portakal sandıklarının ona yana getirilmesile meydana gelmiş bir divan... Divanın yanı, yere serilmiş olan keçenin bir başka renklisi ile örtülümüştür... Divanın hemen yanındna, bir kaç yıvlak, dut lâhı konulmuş, üzeri bir çarşafla kapatılmış. Kapının birez İlerisinde, duvara dayalı bir kova... Üstü gazete İle örtülü. Kovanın İçtinde, duvara çakılmış bir civiye takılı duran bir mangal...

BİRİNCİ MECLİS

(Odanın orta yerine serilmiş ve üzerinde domates, biber, ekmek, peynir bulunan bir sofra beznin etrafına; baba, anne ve çocuklar diz çökmüşler, öğle yemeği yemektedirler. Günlerden cumartesidir... Saat 2,30 sularındadır...)

Kız çocuk — Baba, hani bugün bize pırzola alacaktın?... Tâ... ne zamandan beri alacağım diyorsun. Gine de almıyorsun... Hep domates, ekmek, peynir yiğe yiye usadık artık.

Baba — (Gülümülü bir sesle) Alıcam evlâdım... Alıcam... Bugün cumartesi olduğu İçin kasaplar yarım azatmış... Biz İşten çıkıncaya kadar onlar kapatıvermişler. Bayramdağın kasap kalmadı. (Anne İle birbirlerine bakışırlar).

Erkek çocuk — Ama baba, onlar mektep değil ki yarım azat olsunlar...

Baba — (şaşkın) Mektep değil mi?... Sey... Sey... yani, mektep değil ama cumartesi günleri onlar da mektepler gibi yarım azat yapıyorlar...

Erkek çocuk — Neden?

Baba — (Çocuğun yanağını okşar etmekeri domates dilimini o nun ağzına sokmak çalışarak) Çünkü kanun böyle de ondan. Yeğ cocuğum, hadi ye.

Kız cocuk — Anne, hani sen bize demişdin ki Cumartesi gününe kadar yaramazlık etmezsenz, bakın babanız size nelar alacak... Biz de senin İçin uzmecik ama bu bu bugün cene bize bir şey İlmadı...

Anne — Babanın İçinden parasın bunu bişmiş alamamış evlâdım. Sizi almıyı yemek sakın bugün yarın ben size İstediğinizi alacağım... olmaz mı?... (Sessizce yemek yemektir ve sofradan kalkarlar)...

Kız cocuk — Baba, ben biraz sokağa çıkacağım.

Kız cocuk — Ya!... Ben de...

Baba — Peki... Peki. Haydi gidin ama ne olursa olsun, sakın bugünden ayrılmayın olmaz mı?...

Çocuklar — (Her İkisi birden sevinçle) olur... olur... (Kapıya doğru koşarak dışarı çıkarlar).

İKİNCİ MECLİS (Anne İle Baba)

Anne — Allahın cümleminde Eyyüb sabrı versin... Her gelen gün bizi biraz daha eskıştırıyor... Ev sahibinin parasını verdin mi?

Baba — (Dalgın dalgın düşünmektedir) Ne demişdin hıtap ediğinin farkında olmaz.)

Anne — Sana söyluyorum, efendi...

Baba — (Silkinerek): Ne... Ne var? Bir şey mi söyledin hanım?

Anne — Ev sahibinin kirasını verdin mi diyordum.

Baba — Ha... Evet, evet... verdim. Vermez olur muyum hiç?

— Anne — Söyledin mi?

Baba — Neyi?

Anne — Öff... Efendi. Niye böyle anlamamazlıktan geliyorsun? Hani bu ay, bizden aylığın yarısını, almasını, yarısını da önümüzdeki ayın 15 inde vermek istediğimizi söyleyecektin. Ne oldu?

Baba — Evet... Evet... Söyledim.

Anne — Ne dedi?

Baba — Bütün anlanmalarıma rağmen kabul etmedi. Oğlunu evlendirecekmiş... Düğün masrafı bir hayli kabarık yekün tutacağı için epey acıkacakmış... Bana uzun boylu düğünden bahşetti durdu... Park mı, otel mi, ne bileyim ben, düğün öyle bir yerde olacakmış. Oraya çok zengin bir yermiş... Ayrıca, tam yaramın eski ayağı üzerinde onu dinledim... Sonunda 20 lirayı olduğu gibi cebime attı...

Anne — (Hiddetli ve asabi bir sesle) Aldığı şehir zıkkımı olsun İnşallah... Şu bir karış toprak üzerine 20 lira... Her Allahın ayı çekiliş mi bu? Her yerde elleri var. Hanki taşı kaldıran altından çıkar. Kendisi ayıtmamıştır... Ve oturup, şu Allahın toprağı üzerine kondurduğu bir karış oda İçin de dünyanın parasını alır... Arabalar, kahveler, evler... Sanki, bezara bunları da beraber götürecekler... Allah bunları yaratırken, kalplerinden merhamet duygularını olmuş galiba?...

Baba — Gene başlama hanım... Zaten İâf söyleyecek halim yok... Demin bir lokma ekmek yedim ama, gel sen bir de bana sor... Çocukların, kap-dan İçeri girince el-

Tarım İşçilerine verilen asgarî ücret

(Baş tarafı 1. sayfada)

kararını imza eden sendika başkanı, ayni zamanda bu ücreti az bulan ve bunu belirten beyanname yi imza eden ayni zattır. Bu hâl dıkkatimizden kaçmamıştır.»

BURSA SENDİKALAR BİRLİĞİNİN KARARI

Bursa (Özel) — Adana İşçi Sendikaşı Birliğinin asgarî ücret komisyonu kararını protesto hareketine şehrimiz Sendikalar Birliği de katılmıştır. Birlik Ankara'ya gönderdiği yazıda şunları belirtmektedir.

«Seyhan İlindeki çırçır İşçilerinin asgarı ücretlerini tespit edilen asgarı ücret tespit komisyonu kararı, mezkûr vilâyetin İşçi sendikaları birliği tarafından ac görülerek protesto edilmiş ve bu mevzuda birliğimizin bakanlığınız nezdinde teşebbüste bulunulmasını istenerek asgarı ücretin bugünkü geçim şartlarına göre daha realist bir görüşle düzenlenmesini temenni etmektedirler.

Arkadaşlarımızın bu haklı arzuları karşısında Adanada İşçilerarasında hoşnutsuzluk yaratan kararın tashihi cihetine gidileceğine inanmakla beraber bu yazımızla arkadaşlarımızın haklı arzularına tercüman olmayı vazife bilerek, bakanlığın bu mevzuda harekete geçmesini, Adanadaki İşçi arkadaşlarımızın İçinden karar alınmasının sağlanmasını Bursa İşçileri namına temenni ederiz.»

lerime atılıp ta bir şey bulamamıştı karısına dokunuyor, sıkıntı gidiyor... Demin sofrada, kısıdeleri az daha ağlatacaktı, benim... Sabahtan akşamı kadar çalışıp cabala gene o, gene o... Elde yok ki... vuçta yok... Çocukların sızlanmalarına yüzümün dayanmıyor...

(Sonu gelecek sayıda)

Zonguldakta işçi evleri için kredi

Zonguldak (Özel) — Ötedeberi cefakâr İşçilerimizin en önemli yaralarından biri olan mesken İşine bir melhem arayan maden İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu türlü ve çeşitli mücadeleleri sonunda, faizsiz kârsız sermaye teminine muvaffak olmuş ve bu İş İçin Bankalar Kurulunun aldığı karar-ı Çalışma Bakanı Zonguldak valisi delâletiyle maden İşçileri Sendikasına bildirmiştir.

Kooperatifin derhal faaliyete geçmesi İçin Sendika Başkanı Necati Diken Çalışma Bakanlığına yapılan davet üzerine Ankaraya gitmiştir...

Asgarî ücret meselesi

(Baş tarafı 2. sayfada)

olacak ve anlaşılağına göre uzun zaman tatbik edilecektir. Halbuki asgarî ücretin bir kaç aylık bir paranın satınalma kabiliyetine uyması lâzımdır. Donmuş bir şekilde kalacak olan asgarî ücretin İşçilerin bedensel zararına olacağı aşikârdır. Hayat pahalılığına aydan aya ne derece arttığı bilinen memleketimizde bu halin İşçilerin ne kadar büyük bakımlarıdır ki yol açacağını ise izaha lüzum yoktur.

Üstelik hâlâ bu aksak yönetmelik İstanbulda tatbik edilmemektedir. Halbuki asgarî ücrete azamî derecede İlzum vardır. İçinde emeği alabildiğine istismar edilmektedir.

Satılık ev

Anadoluhisarında meyvalı bahçeli, 4 oda, İçi muşamba döşeli ev 5000 liraya acele satılıyor. Satmak İsteyenlerin Mahir Pehlivana müracaat.

İŞÇİ HAKKI

Haftalık Siyasî Mütakkil Gazete

☆

Gönderilen yazılar geri verilmez.

Yıllık abonesi 520 kuruş
Altı aylık 270 kuruş

☆

İlan Tarifesi

Başlık	20.00 lira
Resmî İlânların bir santimi	2.00 »
Kongre İlânları	7.50 »

Doğum, nişan, düğün ve oğlan İlânlarından hiçbir ücret alınmaz.

☆

Basıldığı yer: İstanbul, SAKA Matbaası

İSTANBUL ELEKTRİK VE MOTORLU TAŞIT İŞÇİLERİ SENDİKASI SİLÂHTARAĞA SUBESİ BASKANLIĞINDAN

Şübemizin Yıllık Genel Kurul Toplantısı 18/Ağustos/954 Cumartesi günü saat 17.30 da Silâhtarağa Elektrik Fabrikası İşçi Lokalinde yapılacaktır. Sayın üyelerin teşrifi rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Çalışma ve Hesap raporlarının okunması ve Yönetim Kurulunun İbrası, 2 — Yönetim Kurulu seçimi. 3 — Dilekler.

KONGREYE DAVET

İstanbul Tütün İşçileri Sendikası yıllık kongresi 26/8/951 Pazar günü saat 13 den 19 a kadar Kasımpaşa Geyikli Sineması Camilekber Muvakkithanecaddesi No. 47/55 de aktedileceğinden sayın âzâlarımza İlân olunur.

Gündem: 1 — İdare heyeti seçimi, 2 — Kontrol komisyonu seçimi, 3 — Hayâsret divanı seçimi, 4 — Dilekler ve İstekler.